

Dohányárusok Közlönye

Megjelenik minden hé-
tén, 10-én és 20-án.
Egyes példány nem kapható
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Előfizetni csak fél évenként lehet.

A MAGYARORSZÁGI NAGY- ÉS KISTÖZSDE TULAJDONOSOK
SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:
HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII., Károly-körút 7. sz.
hova az előfizetési összegek valamint a
kéziratok küldendők.
Előfizetési ár fél évre 5 korona.
Kéziratok nem lesznek visszaszadva.

TARTALOM. Millennium. — Csak előre. — Vegyesek. — Hírdetések.

Millennium.

Ez év egy nemzet életében mily nagy időnek tűnik fel s mégis mily keves oly cultura kifejlődésére, a minőt ma minden nemzet felmutathat. A nemzetek sorsát bátran hasonlíthatjuk össze az egyesekkel. Hány ember van vajjon, kinek ifjusága nem volt a legrőzsásabb s így nem szívesen gondolt vissza reá. Szerencses, a ki elete zenithjen minden szenvedés ellen páncélozva s vertezve gondolhat arra, hogy most folytatja életet, irigylesre méltó, aki az életben harcban megtartotta erejét annyira, hogy megerheti azon időt, a mikor a barát örül a sikernek, az ellenség pedig legyőzve tiszteletteljesen hajtja meg zászlóját.

Valóban emez országnak sorsa, melynek ezredeves fennállását most ünnepejük, hasonlít egy sok megpróbáltatásnak kitett temberhez s igen messzire terelne el bennünket, ha mindazon történelmi momentumot fel akarók sorolni, melyet e nemzet ezereves fennállása alatt megért. A méltánylásról azonban, a mit e nemzet megerdemel, a csodálatról, a mit kitartásával és akaraterével vívott ki, akarnánk jelen cikkünkben szólni oly időben, mikor az egész művelt világ elismeréssel tekint reánk, kik meg egy századdal ezelőtt mint kultur nép csecsemők valánk.

A mozgató ereje mindennek a mi eddigelé létesült az akaraterő és a szepert, jóért való lelkesedés volt.

Vannak nemzetek, kiknek nagyobb a multjuk, mint Magyarorszáé, de nemzeti kulturájukból ma már nincs egyebb, mint néhány nema lap történelmükben. Az akarat és lelkesedés hiánya az oka, hogy mindaz a mit büszke reménnyel épített, összeomlott, mint egy kártyavár. Azon hódítások minden téren csak oly időben keletkezhetek, midőn a hazaszeretet adta meg hozzá az ambíciót. Minden merész alkotásunk, ugy a művészet, mint az ipar terén, bármily szép és nagy is lett volna, nem jött volna létre, ha nem tartott volna bennünket mindig az alkotás vágya.

Körülbelül három évtized, hogy a kincstár átvette az osztrák kormány kezéből a dohány egyedáruságot. Mi volt

ez akkor? Oly intézmény, mely már nyomoroságosabb nem is lehet, ha a pénz akkori értékét is tekintetbe vesszük. A dohányárak készítése és kiállítása is már arra engedett következtetni, hogy az oly kezek készítették, melyek ahhoz egyáltalában nem értettek, eltekintve azon körülménytől, hogy a felhasznált anyag igen gyakran nagyon jó volt. Az akkori csomagoláson ma az iskolás-gyermek is nevetne. 100 drb szivart egy darab papírba csomagoltak, mit egy enyvvel odaragasztott vignetta tartott össze ugy ahogy. A jobb árú természetesen ládákban volt, melyeket 6—7-szer visszavásároltak s így a lehető legpiszkosabb is volt. A szivarok, minthogy a csomagolás nagyon rossz volt, legnagyobb része össze volt törve. Hát még a dohány?

Ilyen állapotok voltak amikor a magyar államkincstár átvette a monopóliumot. És ma? Az összehasonlítás fölösleges sőt mondhatnám lehetetlen is.

Ami pedig az elárúsítást illeti, hogy megváltoztak itt is a viszonyok! A czopf eltűnt s a helyett életbelepett egy mondhatnók kereskedői eljárás. Ki ismeri ma a konsignatiót? Milyen kin volt ez nagyárusra nevezve, annak csak az a megmondhatója, aki ilyet készített, ki ismeri ma a revisiót, vagy a jegyzőkönyv felvétel miatt, hogy az elárúsítási szabályzat az üzletben ahelyett, hogy jobboldalon baloldalon függött. Számtalan ilyen időrabló intézkedés eltűnt s ma egy oly művet látunk szemünk előtt, mely az ipar s kereskedelemnek díszere válik s amely oly hivatalnoki kart letesít, akik közül mindegyik az önálló Magyarország érdekeit tartotta szem előtt.

Igen, erre képes a törekves és a vasakarat. A mai milleniumi ünnepen pedig büszken tekinthetjük ezen művet, mely az államnak évente 56 milliót jövedelmez és számtalan polgárnak ad kenyert s mely kolossális törekvéseivel minden magyar embernek, méltán képezheti egyik büszkeségét.

A nemzet büszkeségei azonban azon férfiak is, kiknek eme példátlan eredményeket köszönhetjük. Mindamellert ugy hisszük, hogy a nemzetgazdaság ez igen fontos faktorának nem adják meg a kellő

méltánylást s még mindig ugy tekintik, mintha mostoha gyermek volna.

Ma, a millenium ünnepen illendő, hogy minden magyar hazafi hálával gondoljon azokra, akik a dohány egyedáruság elen állanak. Üdvözöljük őket a dohányárusok és a magyar hazafiak nevében!

Csak előre!

Egy képviselőházi interpelláció, mely szerint a fővárosi dohányárudákat kevesbítik, kényszeríti bennünket arra, hogy ismét visszatérjünk oly tárgyra, mely voltaképen kommentárra nem szorul.

Évek óta már annyira megszapordtak a főváros dohánytözsdei, hogy a tizedrésze sem tudott belőle megélni, még ha a lehető legnagyobb szorgalommal és odaadással vezettek is üzletüket. Különösen a 80-as évek végén és a 90-es évek elején a trafik utáni vadászat valóságos sporttá nőtte ki magát. Sajnos itt is tapasztalhattuk, mennyire ki volt fejlődve e teren is a protekció s egy-egy képviselő, bármily okból is, mindig protegált legalább egy embert, ki dohányelárúsítási engedélyt kért.

Nem akarunk indiszkrétnek lenni, különben fel kellene sorolnunk sok olyan esetet, a mikor is dohányárudát csak azért, hogy azt néhány száz sőt ezer forintért is az engedély megnyerése után eladják. Ezer meg ezer protektor, spekuláns, ágens sőt ágensző húzta ebből a hasznot anélkül, hogy tekintetbe vettek volna, mily colossális kárt okoznak sok szegény embernek. Nem tekintettek lelkiismeretbe vágó dolognak, hogy valamely szegény özvegy üzlete mellé vagy áttellenébe szintén kérelmeztek árudát. Így aztán megdöbbentő mennyiségű trafik keletkezett s ha már most valamely árusnak nem volt jövedelme, árudáját eladta és valami protekcióval kivitte annak átiratását is. A magy. kir. pénzügyminiszterium ezen eljárást nagyon is sokáig tűrte meg. Nem is tehetek azonban ellene, minthogy a hatalmas protektorok előtt, kik mindig valami nemes ügyet véltek keresztülvinni, az ajtók nyitva voltak s nem is engedték magukat egykönnyen visszautasíthatni s legrosszabb

ésben a minisztertől magától nyerték meg az engedélyt, ki természetesen nem vette oly trágikusan a dolgot, mint az valóban volt és az engedélyt kiadta

Ezt aztán most már megelégedte a miniszterium, s rendeletet adott ki, mely szerint az árudákat szaporítani nem szabad, és az átíratásokat is eltiltotta. Ez oly helyes intézkedés volt a miniszterium részéről, melyről csakis a legnagyobb elismerés hangján szólhatunk, ha a viszonyokat kellőleg ismerjük.

Nekünk nincs szükségünk 1100 fővárosi dohányárudára, melyek közül 500 évente más-más kezekbe került s ezek csakis eladási objectumoknak tekinthetők. Mért segédkezzen a pénzügyminiszterium abban hogy valamely szegény ördögöt utolsó filleretől megfoszszák. A dohányárudák eladása az egyetlen ok, hogy az áruda-kereskedés oly nagy mérveket öltött. Ha valakinek üzlete nem jól ment, csak igen ritkán adta vissza az engedélyt s ha eladta e semmit sem érő üzletet, azzal vigasztalódott, hogy majd jobban megy később. A ki a viszonyokat ismeri, az köszönetet fog mondani a miniszter ö kegyelmességének és Graenzenstein államtitkár urnak, hogy az évek óta virágzó slendrián állapotokat egy csapással ugyszólván, gyökeresen megváltoztatta. Bármily kicsinynek látszik is e dolog első pillanatra, mégis be kell látnunk, hogy itt oly intézkedéssel állunk szemben, melynél nagyobb, nemesebbet e téren nem is kívánhatunk.

Ez az első intézkedés, mely rendet hoz az elárúsítás terén. Reméljük, hogy a magyar királyi pénzügyminiszterium nem fogja magát visszatartani e szép munkától, bármily beleszólások is történnek. A jövőben pedig hiszünk, miszerint az előkelő protektorok a pénzügyminiszteriumban ép oly kevéssé érik el céljukat a dohányárúsítási engedélyeket illetőleg, mint az jelenleg történik.

Vegyesek.

Millenniumi emlékérmék. A kormány, mint értesülünk, a millennium alkalmából emlékérméket veret, amelyeknek egyik lapján Ferencz József, a másikán Árpád lovas alakja lesz, a melyet a magyar génusz vezet. Az ezüstkoronás érmeket, a melyeknek veretése most meg végbe Kőrömczibányán, egy forintot árulattja majdegy konzorcium, a mely ezt a jogot 80.000 forinton váltotta meg a kormánytól.

A kereskedők és a millennium. A hatóság-hoz több oldalról is kérdést intéztek a kereskedők közül, vajjon a kiállítás ünnepélyes megnyitása és az ünnepélyes hálaadó istentisztelet alkalmával az üzletek zárva tartandók-e? A hatóság a kérdésre kijelentette, hogy nem érzi magát illetékesnek e kérdésben dönteni, s nem tartja magát illetékesnek e részben a kereskedőknek bárminemű utasítást adni. Egyuttal azonban kifejezést adott a hatóság ama véleményének, hogy különösen a hálaadó isteni tiszteltet alkalmával, amelylyel tulajdonképp a millenniumi ünnepségek kezdetükkel veszik, s a mely ugyszólván a legnagyobb nemzeti ünne-

nek tekintendő. kívánatos volna, ha az összes üzletek egész napon át zárva tartatnának. A hatóság különben a kereskedők jó érzésére és hazafiságára bizza, vajjon a kiállítás ünnepélyes megnyitása alkalmával is az üzleteket zárva tartani óhajtnák-e? A felhívás máris megtermette gyümölcsét, Mint ugyanis értesülünk, a Magyar Kereskedelmi Csarnok tagjai tekintettel a kiállítás nagy nemzeti ünnepére, az elnökségnél történt számos bejelentések szerint, üzleteiket a kiállítás megnyitása napján, vagyis május 2-án délután 2 óráig, a május 3-án (vasárnap) tartandó istentiszteletre való tekintettel pedig ugyanezen nap, vagyis május 3-án egész nap zárva fogják tartani.

A főváros idegenforgalma. A főváros mindenféle rendű és rangu bizottságai közt állítólag van olyan is, amely az idegenforgalom emelésére alakult. Ennek a bizottságnak működését mindennél beszédebben jellemzi, hogy az idegenforgalom Budapesten ugyszólván állandóan a régi szerény keretek közt mozog, habár fővárosunk évről-évre egy a középítkezés, mint más téren is óriás lendületet vett. A fővárosi statisztikai hivatal lelkes igazgatója, Kőrösi József is annak a csöndes bizottságnak tulajdonítja a Budapestet látogató idegenek csekély számát, amikor a Statisztikai Havi füzetek legújabb füzetek legújabb füzetében összehasonlító számadatokkal ismerteti az 1895. évi idegenforgalmat. Ebből megtudjuk, hogy 1895-ben mindössze 128,061 idegen érkezett a fővárosba, csak nyolczszázzal több, mint az előző évben és abból is több, mint a fele (86,000) Magyarországból való. Ausztriából 26,000-en látogattak el hozzánk, amely számból maga Bécs 13,000 vendéget szolgáltatott, Németországból 6000, Franciaországból 1300, Angolországból 834, Olaszországból 752, Oroszországból 568, a Balkánfélszigetről 3459 fordult meg fővárosunkban, míg Amerikából 590, Ázsiából 57, Afrikából 79 és Ausztráliából csak hatan vetődtek Budapestre.

A tőzsde és a millennium. A budapesti tőzsdetanács mai ülésén elhatározta, hogy május 2-án, a kiállítás megnyitása napján egy a gabona, mint az értéktőzsde csarnokait zárva tartja. Mindössze a halaszthatatlan üzletek lebonyolítása végett nyitják meg délután félegy órákor az értéktőzsdét, de már egy óra múlva újra bezárják.

A levelek hiányos czimzése. Budapest székes főváros területére szóló levelezések gyors kézbesítését felette hátráltatja az a körülmény, hogy a levelezések czimzése hiányos. A czimíratban ugyanis legfeljebb az utca és házszám van feltüntetve, holott a levelezések gyors szétosztása és kézbesítése érdekében igen kívánatos, hogy a czimíratban a közigazgatási kerület (1—10) az emelet és ajtószám is ki legyen tüntetve. A levelező közönség érdekében elrendelte ugyan a Budapesti postaigazgatóság, hogy a Budapestre érkező mozgópóstkák a székes főváros területére szóló levelezéseket közigazgatási kerületenkint dolgozzák fel, hogy ilyképp azoknak a főpostahivatalnál levélhordói kerületenkint való feldolgozása gyorsíttassék. Ez az intézkedés azonban a gyakorlatban éppen a hiányos czimzés következtében nem jár a kellő eredménnyel. A levelező közönség tehát a saját érdekében cselekszik, ha a Budapestre intézendő és itt kézbesítendő levelezéseinek czimíratában az utca és házszámon kívül még a közigazgatási kerületet, valamint az emelet és ajtószámot is kiírja. A helyes levelezés irás előmozdítása czéljából a postaigazgatóság könyvecskét adott ki, amely a postakézbesítést tartalmazza és amely könyvecske 20 krért a postahivataloknál kapható. E segédkönyv czélja, hogy a székes-fővárosi postahivatalokkal közvetlen rovatolási

össze-ötöttesen álló postahivatalok, különösen pedig a Budapest felé közlekedő mozgópóstkák a székes főváros területére szóló levélpostai küldemények helyes irányítására nézve kellő tájékozást és utbaigazírást szerezzenek. A segédkönyv első fejezete betűrendben tartalmazza a székes fővárosban működő kincstári és nem kincstári posta- és táviróhivatalok névsorát, azok székhelyének és mászolgáltatának feltüntetésével. A második fejezet tartalmazza a székes főváros bel- és külterületén levő összes utcák, utak, terek, dülők betűrendben névsorát ama közigazgatási kerületek megjelölésével, a melyekhez azok tartoznak és ama postahivatalok megjelölésével, a melyek az I—III. és a X. kerületben fekvő egyes utcákban, utakon, tereken és dülőkben a levélpostát kézbesítik. Azokat az utcákat, tereket, a melyeknél a kézbesítő hivatal neve nincs kitüntetve, a főpostahivatal kézbesíti. A harmadik fejezet a kőbányai, rákosfalvai, vári és vizivárosi postahivatalok kézbesítési kerületébe tartozó, valamint a tisztviselőtelepi és a keleti pályaudvar környékén fekvő X. kerületbeli utcákat tartalmazza. A negyedik fejezet a székes fővárosban levő állami és fővárosi hivatalok, társulatok, testületek, pénzintézetek, gyárak, czégek, szakszervezetek, kiadóhivatalok betűrendben névjegyzékét tartalmazza, a székhely megjelölésével. Oly hivatalok és czégek, a melyek több jelzőszóval nevezetnek el, a betűrendben nemcsak az első szó kezdő betűje alatt, hanem a második esetleg harmadik szó kezdőbetűje alatt is feltalálhatók.

Eli ott milliók. A minap Bécsben egy mérlekteljeségi egyesület kiszámította, hogy mennyi szeszes italt fogyasztanak éventekint a császárváros lakói, s hogy mennyi millió forint uszik el ilyen formán. A kimutatás szerint Bécsben évenként 686,470,000 liter pálinkát, 5,455,600,000 liter sört, 322,000,000 liter bort isznak meg. Ebből egy emberre átlag 13 liter pálinka, 108 liter sört és 6 1/2 liter bor esik, s mi körülbelül ezerötszáz millió forintba kerül.

A postaszállítás közlekedési zavarok idejében. A kereskedelemügyi miniszter a postaszállítás költségeinek a helyi érdekű vasutak vonalain beálló zavarok esetén való viseléséről érdekes elvi határozatot hozott, a mely a „Magyar Közlekedés” szerint kivonathban így szól: Az Eperjes-Bártfai Helyi érdekű Vasut Részvénnytársaság a postaszállítás feltételeit megállapító 4870/V. 1893. számú rendelet 5-ik pontja értelmében köteles azon esetben, ha a közlekedés bizonyos vonalrészben vagy az egész vonalon szünetelne, a szünetelés tartamára ideiglenesen berendezett postaszállítás költségeit az államkincstárnak megtéríteni, vagy pedig a szükséges közúti postajáratokat saját költségén és felelősségére berendezni és fenntartani. A közúti postaszállítás költségei alatt nem csupán a szorosan vett fuvarozási költségek, hanem mivel a postaküldeményeket azok biztonsága szempontjából főleg ily rendkívüli körülmények között külön kiséret nélkül csupán a fuvarosra bizza, továbbítani nem lehet, a dolog természeténél fogva egyszermind ama költségek is értendőek, amelyek a postai szállítmányok biztonsága érdekében szükségesképpen a rendkívüli járatok kiséresével fölmerülnek. Másrészt azonban méltányosságból nem kívánom az ideiglenesen berendezett postaszállítás költségeibe azon több kiadásokat is beszámítani, amely a vonatközlekedés szünetelése folytán állomáshelyükről a rendesen hosszabb ideig távol volt mozgó vagy kalauz postai közlegeknek a megállapított rendszer órapénzen felül pótorapénz ezimén fizetnek, mert ezen költségek — jóllehet szintén a vasúti forgalom fennakadásai következményeiként jelentkeznek — a közúti postaszállítással tényleg összefüggésben nincsenek.

Adókiivetés. A fővárosi adókiivető-bizottságoknak holnap csak egy része tárgyal, a másik rész május 4-én folytatja a már megkezdett tárgyalásokat. Holnap a következő új helyrajzszámú házakban összeírt adókiivetésekre vonatkozó adójavaslatokat fogják tárgyalni: Az I. ker. a várbeli 178 végig, ugyszintén a kimaradottak; a II. ker. a vízvárosi 2268—2283; a III. ker. az ó-budai 59—97; a IV. ker. a megidézettek; a VI. ker. a) bizottság 3464—3472; a VI. ker. b) bizottság 1548—115—52—1657; a VIII. ker. a) bizottság 5316—5320, 5354—4382; a X. ker. 2105—2188.

Millió krajczár. A millió-pavillont, melyben egy millió krajczár van kiállítva a mentőegyesület számára, tegnap mutatták be meghívott közönségnek és a sajtó képviselőinek. A csinos pavillon belsejében van a tömérdek krajczár rudakban egy négyszögletes alapra 400 darabokint felállítva, mellette ugyanily alaku és nagyságu üvegszekrény, a melyben az adományokat gyűjtik össze. Mar eddig Pucher Józsefné 8, Tischel Józsefné 4, Altmann Ignáczné, Neruda Erna 10 forintnyi krajczárt adtak a nagy gyűjtőszekrénybe. A pavillont május 2-án nyitják meg.

Segédszerkesztő: Heltai Nándor.

13.202. szám
VI. 1896.

Hirdetmény.

Alólirott m. kir. pénzügyigazgatóság közhírré teszi, hogy a bilkei dohánynagyáruda betöltése czéljából

folyó évi május hó 11-én délelőtt 9 óraker

írásbeli ajánlatok által versenytárgyalás fog tartatni.

Beregszász, 1896 április 20.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

21983. sz.
V. 1896.

Ajánlati hirdetmény.

A nagyváradi m. kir. pénzügyigazgatóság reszeről ezennel közhírré tétetik, hogy Biharmegyébe kebelezzett Belenyos városában üresedésbe jött dohánynagyáruda betöltése végett írásbeli ajánlatok beadása után 1896-ik évi május hó 12-én d. e. 10 óraker a pénzügyigazgatóságnál versenytárgyalás fog tartatni.

A pályázók kötelesek bánatpénz fejében 300 frtot készpénzben vagy tőzsdén jegyzett állampapírokban 50 kros belyeggel ellátott, sajátkezüleg aláírt lepecsételt ajánlatukhoz csatolni, vagy pedig ezen összeget valamelyik állami penztárnál lefizetni, az arról szóló nyugtát az ajánlathoz mellékelni és az ajánlatot ezen cím alatt „Ajánlat“ a belenyosi dohánynagyáruda elnyereséért legkésőbb 1896. május 12-én d. e. 9 óráig a pénzügyigazgatóság főnökségénél közvetlen vagy posta útján benyújtani.

Az ezen vállalatnál mervadó részletes feltételek és azzal egybekötött kötelezettségek a nagyváradi pénzügyigazgatóságnál és belenyosi pénzügyőri biztosnál megtekinthetők.

Nagyvárad, 1896 április 18-án.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Valódi

SELMECZI PIPÁK

(Takács-féle gyártmányt)

a gyártmány teljes feloslása folytán raktáron levő 500 tuczatot

40% a bevásárlási áron alul

eladó

nagyban és kicsinyben.

Kapható:

ENGEL BENŐ-NÉL

VI., Andrassy-ut 84.

Államilag engedélyezett

utolsó

MAGYAR

Osztálysorsjáték

FŐHUZÁS.

25.007

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

pénznyeremény

6,284.000

Egy Millió

korona összértékben.

korona.

HEINTZE KÁROLY,

BUDAPEST,
Szervita-tér 3.

Főnyeremények:

1 jutalomdíj	à	600.000	korona
1 nyeremény	„	400.000	„
1	„	300.000	„
1	„	200.000	„
1	„	100.000	„
2	„	40.000	„
		stb.	stb.

Vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	frt
60.—	30.—	6.—	3.—	

(Vidéki megrendeléseknél portó- és nyereményjegyzékért még 25 kr. küldendő be.)

Sorsjegyeket — míg a készlet tart — elárúsít az összegnek posta-utalványon való előzetes beküldése ellen vagy utánvétellel:

Le Griffon

legjobb és legkedveltebb

valódi francia szivarkapapir és szivarkahüvelyek

Le Griffon „Patent“

kedvelt és praktikus szivarkapapir.

Nagybani eladás az ország összes
norinbergi és papir-nagykereskedé-
sekben.

GYÁRI FÖRAKTÁR:

G O L D Z I E H E R G É Z A

BUDAPEST,

V. kerület, Arany János-utca 20. szám.